

Podstawowe słowa

Kadencja – okres między jednymi wyborami a drugimi

Koalicja – porozumienie dwóch partii, które planują rządzić razem

Sejm – niższa izba parlamentu

Senat – wyższa izba parlamentu

Ustawa – dokument, w którym zapisane jest prawo

Ustrój – system polityczny

Władza – to co mają np. król, cesarz, car lub rząd

Wybory – sytuacja, kiedy ludzie głosują na polityków, których lubią

1. Przeczytaj tekst i odpowiedz na pytania podtekstem

Rzeczpospolita Polska ma ustrój parlamentarny. W Polsce są trzy rodzaje władzy. Władzę wykonawczą reprezentują prezydent i Rada Ministrów (rząd), władzę ustawodawczą – sejm i senat, a władzę sądowniczą – sądy i trybunały.

Prezydent jest wybierany przez naród w wyborach powszechnych. Jego kadencja trwa 5 lat. Jedna osoba może sprawować maksymalnie dwie kadencje na tym stanowisku. Prezydentem może zostać każdy obywatel Polski, który ma 35 lat lub więcej. Prezydent może inicjować ustawy, wetować je i oczywiście podpisywać. Musi też dbać o przestrzeganie konstytucji i bezpieczeństwo w kraju. To on powołuje premiera i ministrów, sędziów, ambasadorów oraz najważniejszych przedstawicieli wojska. On też nadaje obywatelstwo osobom, które nie urodziły się w Polsce.

Rada Ministrów składa się z prezesa (premiera), ministrów i wiceministrów. Rząd tworzą zwykle politycy wybrani z partii, która wygrała wybory lub koalicji, którą utworzyły dwie lub więcej partii. Po nowych wyborach stary rząd podaje się do dymisji, następnie prezydent mianuje premiera i na wniosek premiera resztę rządu. Żeby zacząć pracować nowa Rada Ministrów potrzebuje też wotum zaufania od sejmu. Rząd ma odpowiedzialność polityczną przed sejmem.

Parlament w Polsce składa się z dwóch izb - izby niższej – sejmu i izby wyższej – senatu. W skład sejmu wchodzi 460 posłów, a w skład senatu 100 senatorów. Pracami sejmu kieruje Marszałek Sejmu, który również zastępuje automatycznie prezydenta w wyjątkowych sytuacjach. Wybory do sejmu i senatu odbywają się co 4 lata.

1. W Polsce władzę ustawodawczą sprawują

- a) Sejm i Senat
- b) Prezydent i Rząd

[B1] Ustrój w Polsce (polityka)

- c) Zgromadzenie Narodowe
- 2. **Jeden człowiek może zostać prezydentem**
  - a) Dwa razy
  - b) Tylko jeśli urodził się w Polsce
  - c) Jeśli ma więcej niż 35 lat
- 3. **Do obowiązków prezydenta nie należy**
  - a) Podpisywanie ustaw
  - b) Mianowanie premiera
  - c) Wybieranie ministrów
- 4. **Rada Ministrów może**
  - a) Zwolnić premiera
  - b) Kierować pracami Sejmu
  - c) Zacząć pracować, kiedy zostanie zaakceptowana przez Sejm

2. Nie patrząc na tekst u góry, spróbuj wybrać pasujące czasowniki

Rzeczpospolita Polska ma ustrój parlamentarny. W Polsce są trzy rodzaje władzy. Władzę wykonawczą reprezentują prezydent i Rada Ministrów (rząd), władzę ustawodawczą – sejm i senat, a władzę sądowniczą – sądy i trybunały.

Prezydent jest wybierany przez naród w wyborach powszechnych. Jego kadencja trwa 5 lat. Jedna osoba może *mianować/ pracować/ sprawować* maksymalnie dwie kadencje na tym stanowisku. Prezydentem może *zostać/ dziać się/ stać się* każdy obywatel Polski, który ma 35 lat lub więcej. Prezydent może inicjować ustawy, wetować je i oczywiście *falsyfikować/odpisywać/ podpisywać*. Musi też *opiekować się / dbać / pilnować* o przestrzeganie konstytucji i bezpieczeństwo w kraju. To on *powołuje / woła / nadaje* premiera i ministrów, sędziów, ambasadorów oraz najważniejszych przedstawicieli wojska. On też *nadaje / oddaje / prezentuje* obywatelstwo osobom, które nie urodziły się w Polsce.

Rada Ministrów *powołuje /składa się/ zbiera się* z prezesa (premiera), ministrów i wiceministrów. Rząd tworzą zwykle politycy wybrani z partii, która wygrała wybory lub koalicji, którą *wykreowały/ utworzyły /zrobiły* dwie lub więcej partii. Po nowych wyborach stary rząd *poddaje się / nadaje się /podaje się* do dymisji, następnie prezydent *mianuje / podzuca / wybiera* premiera i na wniosek premiera resztę rządu. Żeby zacząć pracować nowa Rada Ministrów potrzebuje też wotum zaufania od sejmu. Rząd *zanosi/ przynosi / ponosi* odpowiedzialność polityczną przed sejmem.

Parlament w Polsce składa się z dwóch izb - izby niższej – sejmu i izby wyższej – senatu. W skład sejmu *wychodzi/ przechodzi /wchodzi* 460 posłów, a w skład senatu 100 senatorów. Pracami sejmu *kieruje / rządzi/ prowadzi* Marszałek Sejmu, który również zastępuje automatycznie prezydenta w wyjątkowych sytuacjach. Wybory do sejmu i senatu *bywają / dzieją się /odbywają* się co 4 lata.

3. Wpisz do tekstu brakujące słowa (Możesz też posłuchać nagrania na stronie)

Rzeczpospolita Polska ma .....parlamentarny. W Polsce są trzy rodzaje władzy. Władzę wykonawczą reprezentują prezydent i Rada Ministrów (Rząd), władzę ustawodawczą – sejm i senat, a władzę sądowniczą – sądy i trybunały.

Prezydent jest wybierany przez ..... w wyborach powszechnych. Jego ..... trwa 5 lat. Jedna osoba może sprawować maksymalnie dwie kadencje na tym stanowisku. Prezydentem może zostać każdy ..... Polski, który ma 35 lat lub więcej. Prezydent może inicjować ....., wetować je i oczywiście podpisywać. Musi też dbać o przestrzeganie konstytucji i bezpieczeństwo w kraju. To on powołuje premiera i ministrów, sędziów, ambasadorów oraz najważniejszych przedstawicieli wojska. On też nadaje ..... osobom, które nie urodziły się w Polsce.

Rada Ministrów składa się z ..... (premiera), ministrów i wiceministrów. Rząd tworzą zwykle politycy wybrani z partii, która wygrała wybory lub koalicji, którą utworzyły dwie lub więcej partii. Po nowych ..... stary rząd podaje się do dymisji, następnie prezydent mianuje premiera i na wniosek premiera resztę rządu. Żeby zacząć pracować, nowa Rada Ministrów potrzebuje też wotum ..... od sejmu. Rząd ma odpowiedzialność polityczną przed sejmem.

..... w Polsce składa się z dwóch izb - izby niższej – sejmu i izby wyższej – senatu. W skład sejmu wchodzi 460 ....., a w skład senatu 100 senatorów. Pracami sejmu kieruje Marszałek Sejmu, który również zastępuje automatycznie prezydenta w wyjątkowych sytuacjach. .... do sejmu i senatu odbywają się co 4 lata

[B1] Ustrój w Polsce (polityka)

Odpowiedzi

1.a, 2.a, 3.c, 4.c

2.sprawować, zostać, podpisywać, dbać, powołuje, nadaje, składa się, utworzyły, podaje się, mianuje, ponosi, wchodzi, kieruje, odbywają się

3. ustrój, naród, kadencja, obywatel, ustawy, obywatelstwo, preza, wyborach, zaufania, parlament, posłów, wybory